

Grāmatu kolekcija Turaidas muzejrezervāta krājumā. Tās izveide un retumi

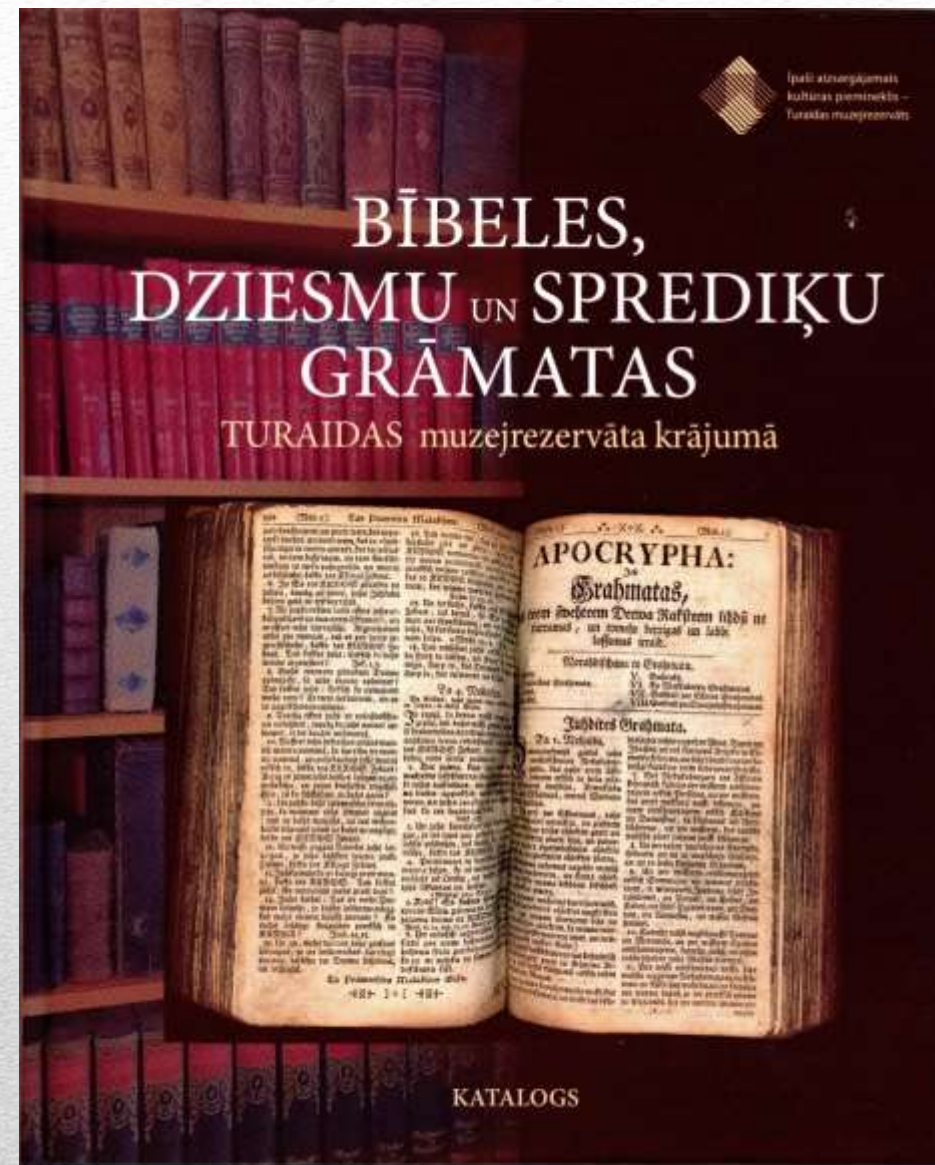

Līga Kreišmane
Turaidas muzejrezervāta
galvenā krājuma glabātāja
2022. gada 14. janvāris

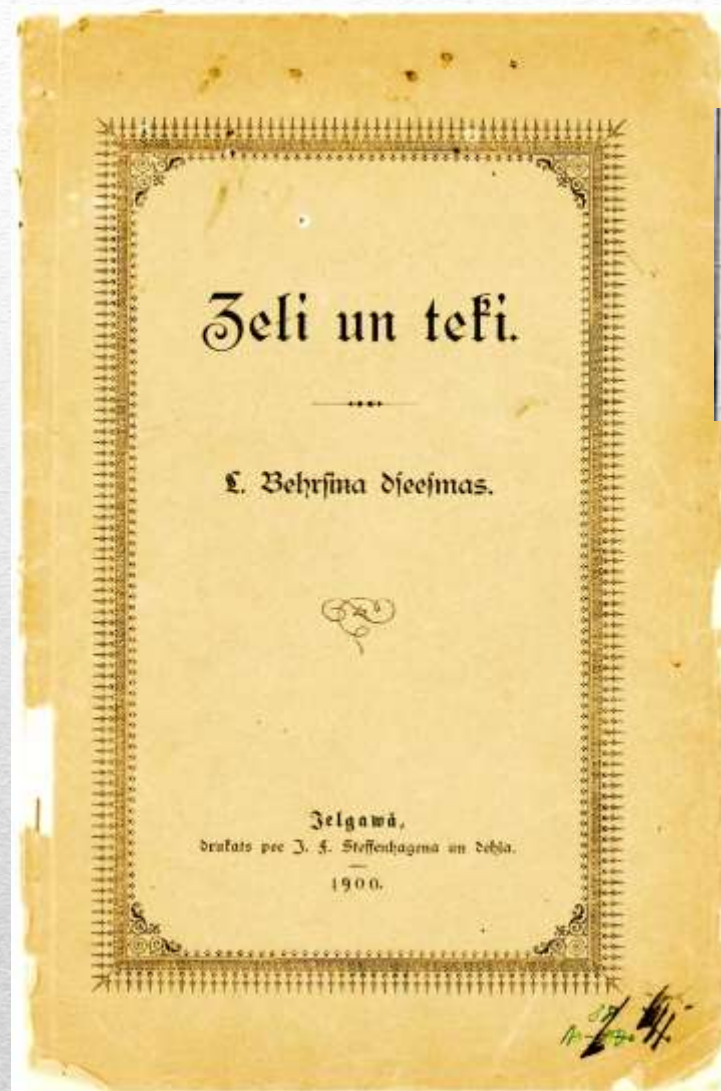

Muzeja krājumā ir 3 700 grāmatu.

Katalogā publicēts 181 grāmatas apraksts un attēls

KATALOGS

1950. g. 8. rē	Grāmata - "Zēli un tēti" L. Bērziņa dzeesmas. Dzejoli par dažādiem tematiem. Izdots 1900. g. Jelgavā. 46 lpp.
----------------	--

Ciņu raj.	1	papīrs	22,5 cm
Līgatnes c.			15 cm
Incēnu m			

Pirmā reģistrētā grāmata Muzeja krājumā

Simtgadnieks, kas izglāba Rīgas vēsturi:

filologa, bibliotekāra, arhivista
Aleksandra Jansona (1916–1991) piemiņai

Raugoties senatnīgajā Vecrīgas panorāmā ar augsto Pēterbaznīcas torni centrā, grūti iedomāties tās dramatiskos postījumus pirms 75 gadiem un iepriekšējo paaudžu pūliņus vecpilsētas atjaunošanā. 1941. gada 29. jūnijā divu lielvaru kaujas krustugunīs nokļuva un sadega ne vien Pēterbaznīca, respektablās Rātslaukuma ēkas (tajā skaitā Rātsnams), bet daudzi citi vecpilsētas nami.

Uz mūžiem zudušo vērtību skaitā nonāktu arī Latvijas rokrakstu grāmatniecības pieminēkli un senākie Rīgas iespaiddarbi, ja vien dažas dienas pirms ugunsgrēka 24 gadus vecais Rātsnama bibliotēkas darbinieks Aleksandrs Jansons nebūtu sagādājis Rātsnamā esošās diskonta bankas seifa atslēgas un kopā ar citiem kolēģiem uz seifu pārnesis 4000 vislielākos bibliotēkas dārgumus. Rīgas un Vidzemes kultūras pieminēkļu (tajā skaitā – Turaídas pils un Cēsu pils) izpēte to saglabāšanas, restaurācijas nolūkā kļuva par Aleksandra Jansona dzīves vadmotīvu. Viņa politiskās neuzticamības dēļ padomju vara gan lika šķēršļus pētnieka pilnvērtīgai karjerai, tomēr daudzu arhitektūras pieminēkļu senākās vēstures izpētē Aleksandrs Jansons ir pirmatklājējs (vairums darbu ir nepublicēti).

Izstāde tapusi sadarbībā ar Latvijas Nacionālo arhīvu, Latvijas Universitātes Akadēmisko bibliotēku, Rīgas pilsētas būvvaldi un Turaídas muzejrezervātu.

Aicinām kopīgi nosvinēt Aleksandra Jansona 100. dzimšanas dienu!

Attēlā: Imanta Ozoliņa ekslibris Aleksandram Jansonam.

Aleksandrs Jansons
Kas redzēja 1941. gada 29.
jūnijā, kā tas gailis
nolaidās un kā 1971. gada
21. augustā no jauna
pacēlās.
1971. gada 21. augustā
JAS PAT

«Aleksandrs Jansons, kurš redzēja 1941. gada 29. jūnijā kā tas gailis nolaidās un kā 1971. gada 21. augustā no jauna pacēlās.»

*Rīgas pilsētas tipogrāfa
Nikolausa Mollīna 1593.
gadā iespiestais Karaļa
pilsētas Rīgas –Vidzemē –
godātās rātes atjaunotais
kāzu un apgērbu nolikums.*

SM 9629

Iegūta 1981. gadā

Rīgas pilsētas
Vēstures un
senatnes
pētītāju
biedrības
bibliotēkas
exlibris

Faksimilizdevums
un
tulkojums no
agrās
jaunaugšvācu
valodas
un
zinātniskie
komentāri

Izdevums tika nominēts Latvijas Grāmatizdevēju asociācijas Grāmatu mākslas konkursā ZELTA ĀBELE 2013, kur tika atzīts par Gada notikumu Latvijas grāmatizdošanā.

Pauls Einhorns.

Pirmā daļa.

*Elkdievības un tukšas
mānticības
atspoguļojums.*

*Otrā daļa. Pret Svēto
rakstu mānticīgu
izmantošanu.*

*Iespiedis Gerhards
Šrēders Rīgā
1627.gadā.*

LCSK nr. 76. I daļa –
Latvijā vēl 3 eksemplāri
nr. 77 II daļa –
Latvijā vēl 2
SM 9628

Iegūta 1981. gadā

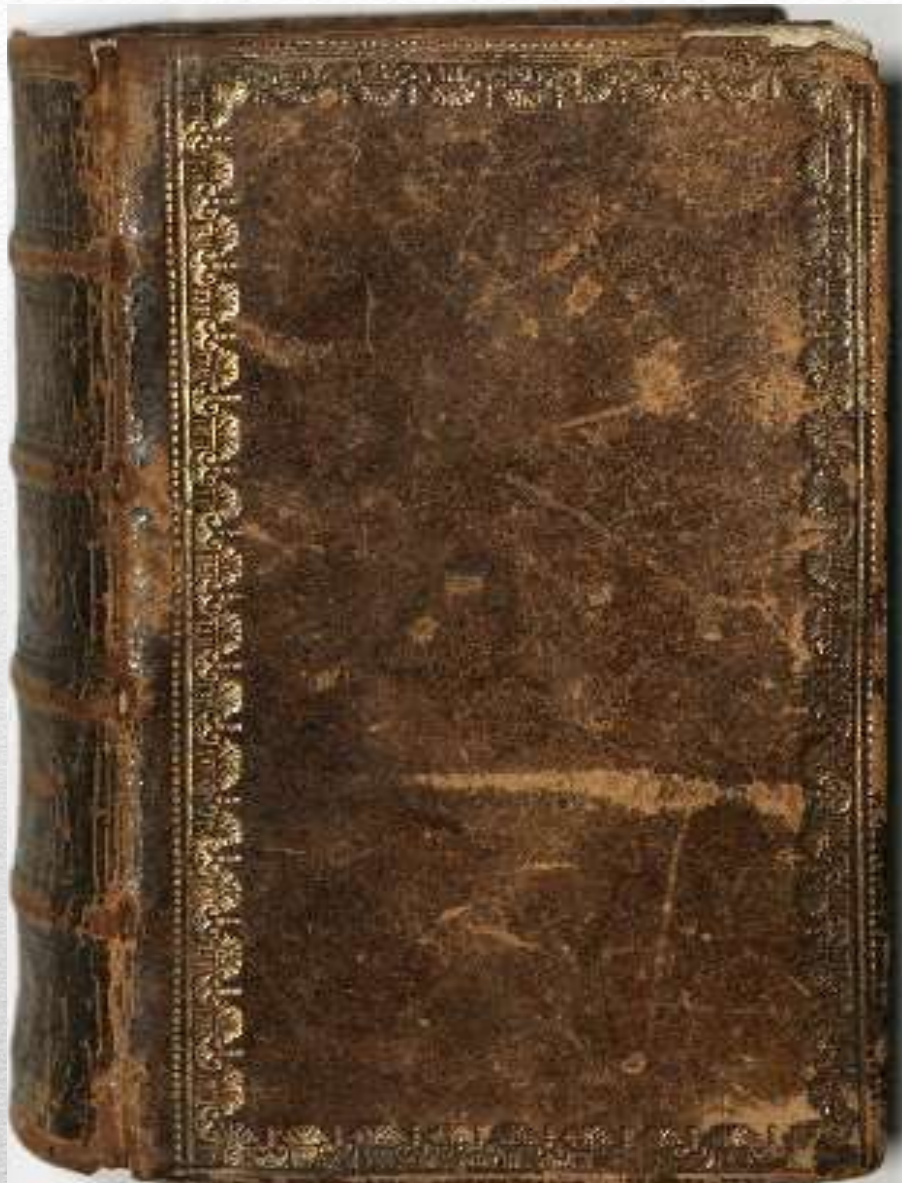

Pauls Einhorns.
*Latviešu tautas
reformācija
Kurzemes
hercogistē.*

Iespiedis Gerhards
Šrēders Rīgā 1636.
gadā.

Latvijas citvalodu
seniespiedumu
katalogā 1588-1830 nr.
131. – L-jā vēl 3 eks.
SM 9630

Konvolūts – Lettisches VADE MECUM.....1671-1673. Iegūta 1981.
gadā. SM 9619

Vereinigter Liff- und
Aus-Ländischer
Garten-Bau / von
Georgio Holyk,
vormahligem Pastore
der vertriebenen
Böhmischen Gemeine
anitzo aber Exulanten
in Riga. Riga: Johann
Georg Wilcken, 1684.
Apvienota Vidzemes
un ārzemju
dārzkopība.

Vienīgais zināmais
eksemplārs Latvijā - zināms
viens Igaunijā. Rīgā ir 2 tās
vēlāk stipri paplašināti
izdevumi.

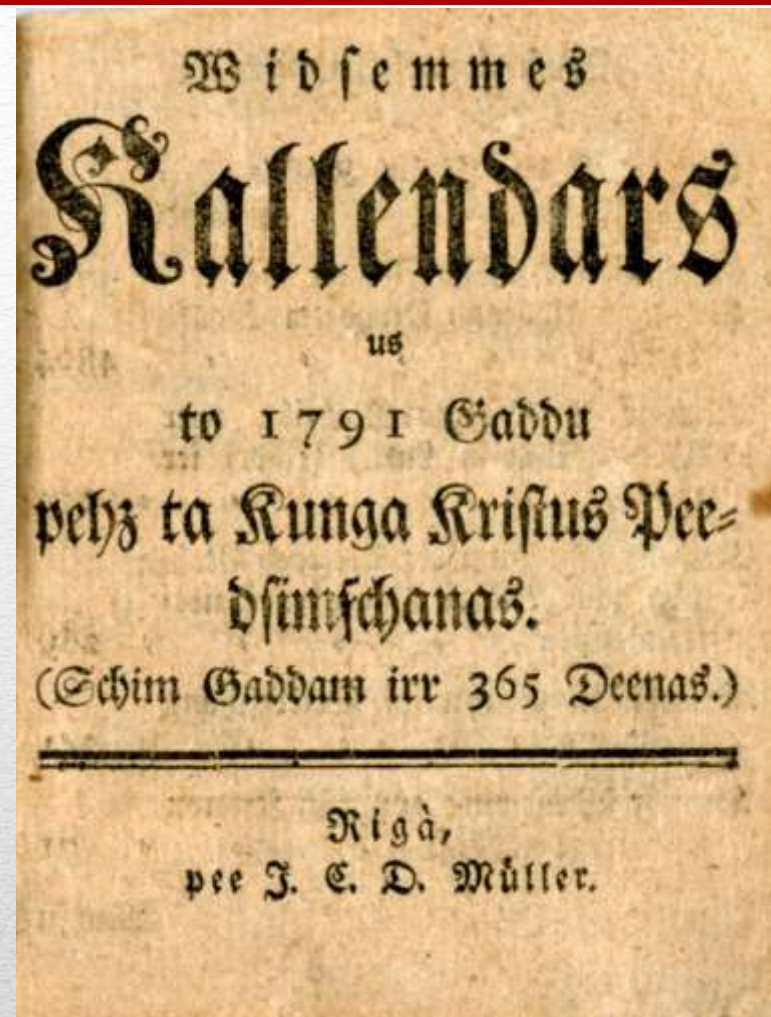
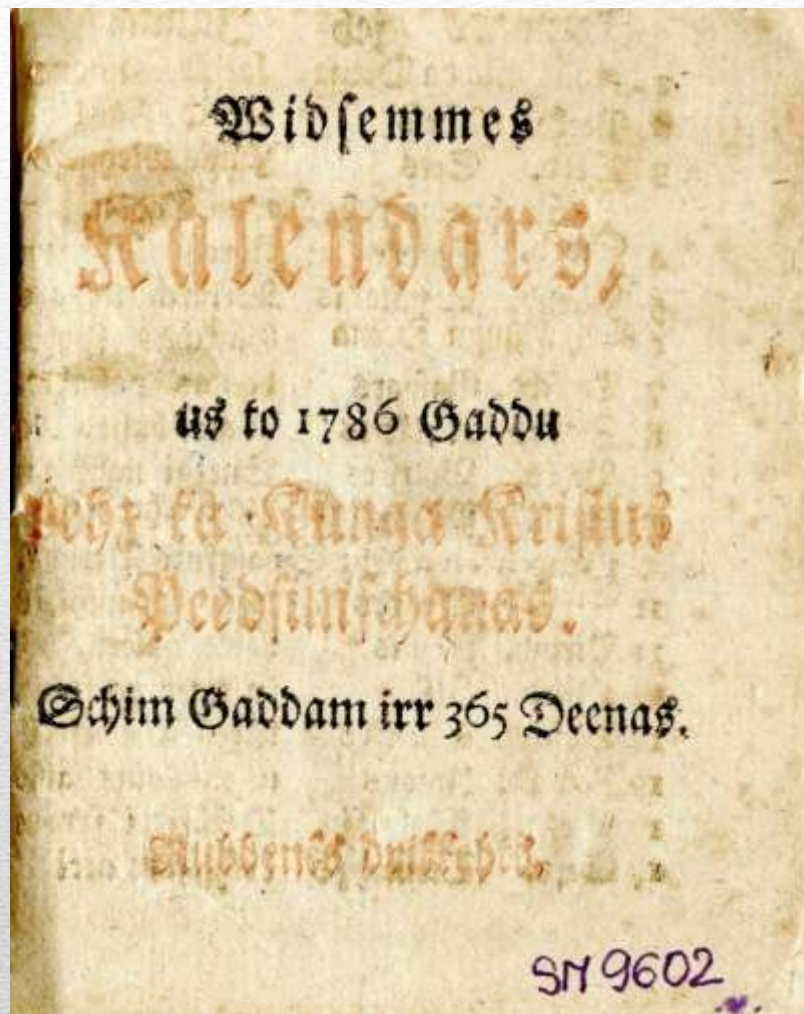
SM 9603. Iegūta 1981. gadā

Vidzemes
kalendārs
1786. gads,
Rubene.
SM 9602

Vidzemes
kalendārs
1791. gads,
Rīga.
SM 9599

Iegūti 1981.
gadā

Pilniejga Gromota lygszonu....

- bez izdošanas vietas;
- bez izdošanas gada (pirms 1935. gada)

Iegūta 2020. gadā

Paldies par uzmanību!

Jautājumu gadījumā rakstīt uz
liga.kreismane@turaida-muzejs.lv
